

16. juuni 2006

4 päeva

1. juuni

XXV vanalinnapäevade avaüritusena toimus professor Mart Raukase korraldusel visioonikonverents «Vanalinn inspireerib: Tulevik realiseerib mineviku unistused». Osalejana registreerus 160 huvilist, mis on kindlalt viimase kümnendi rekord. Välja pakuti mitmeid intrigeerivaid ideid, muu hulgas tegi Linnar Viik ettepaneku muuta vanalinn mobiililevi vabaks tsooniks.

Jüri Kuuskemaa pakkus välja mõtte asutada põlistallinlase institutsioon, mis hõlmaks neid, kelle esivanemad asunud linna vähemalt kolm põlve tagasi.

Kell 21 toimus Raekoja platsil XXV vanalinnapäevade pidulik avamine. Suurepärase galakontserdi andsid rahvusoper Estonia solistid, koor ning orkester.

2. juuni

Päeva teljeks olnud «Muuseumide ööpäev» algas rongkäiguga Paksu Margareeta juurest Raekoja platsile, kus toimus ööpäeva pidulik avatseremoonia. Üheksa muuseumi oli avatud keskpäevast südaööni. Festivalil osalesid tervishoiumuuseum, loodusmuuseum, teatri- ja muusikamuuseum, meremuuseum, ajaloomuuseum, tarbekunsti- ja disainimuuseum, linna- muuseum, tehnika- ja teaduskeskus ning Eesti Vabaõhumuuseum, kes näitas oma ekspositsiooni Tornide väljaku linnamüüri äärsel alal. Lisaks tavapärasele väljapanekule avati muuseumides mitmed näitused, toimusid viktoriinid ning kontserdid.

Etendati spetsiaalset vanalinnapäevade etendust «Tristjan ja Isolde». Mauriitsiuse Instituudis peeti loengusarja «Traditsioon õpetab». Öhtul täitsid Raekoja platsi armastatud helilooja Arne Oidi meloodiad, mida esitasid Liisi Koikson ja Karl Madis politseiorkestri saatel.

Tegevust alustas Eesti rahvuskultuuri nõlv Niguliste kiriku tagusel haljasalal, noortemägi Harjumäel ja rahvuskultuuride aed Kanuti aias. Sally Studio projekt «Uued monumendid vanas linnas» täitis Raekoja platsi elavate skulptuuridega. Terves vanalinnas toimus kümneid huvitavaid kontserte ning ettevõtmisi, millest said osa tallinlased ja meie linna külalised.

Kesklinna Sõnumid (VP 2006 eri)

Toimetaja Ivo Parbus

Kirjastaja AS Postimees

Reklaam AS Postimees tel 666 2300

e-mail: reklaam@postimees.ee

Fotod: Peeter Langovits, Tea Jänes, Katrin Parbus ja Ivo Parbus

25 aastat vanalinnapäevi

Ivo Parbus

Kesklinna Sõnumid

Tallinna vanalinna päevadel, mis tänavu toimusid juba 25. korda, on väärikas ja tähendusrikas ajalugu.

1982. aastal tähistas toonane vanalinna elamuvalitsus oma kümnendat tegevusaastat. Sel puhul toimusid kontsert ja ratsahobuste paraad Raekoja platsil ning kanti ette etendus raekojas 1535. aastal toimunud kohtumõistmisest oma endise talupoja hukanud Johann von Uexkülli üle.

Kuldjala tornis sai vaadata foto- ja lastejoonistuste näitust, Kinomajas toimus konverents restaureerimisega seotud ametnikele. Tookord ei osanud veel keegi aimata, et nii viisi pannakse alus Tallinna uusaja populaarseimale traditsioonile – vanalinnapäevadele.

Suur rahvapidu

Kuuekümnendatel-seitsmekümnendatel toimus muinsuskaitse alal mitmeid positiivseid niikeid. 1971. aastal võeti Tallinna vanalinn tervikansamblina muinsuskaitse alla, kõrgete uusehitiste püstitamine keelati ka vanalinnaga piirnevas reguleerimistsoonis.

1980. aastal korraldati Tallinnas vaatamata lääneriikide boikotile Moskva olümpiamängude purjeregatt, mille ettevalmistuse käigus

eraldati unikaalse vanalinna korrastamiseks üleliidulistest vahenditest märkimisväärsed summad, mis tõi Tallinna restaureerima Poola firma PKZ. Tänu sellele ehitati valmis meremuuseum Paksu Margareeta suurtükitornis, raemuuseum endises Raevanglas, tarbekunstimuuseum rootsiaegses aidas ja mitmeid muid objekte. Vanalinnas värviti sadu majafassaade ja parandati katuseid. Kaheksakümnendate aastate vanalinn tõusis särava ja huvitavana hallusest, andes vanalinnapäevade korraldajate käsutusse enneolematud dekoratsioonid ajalooõngulise kultuurfestivali läbiviimiseks.

Samal ajal hakati paljuski tänu vanalinnapäevadele aduma keskaegse Tallinna ainukordsust. Ajaloohuvi kasvas võimulus eralduda sotsialistlikust tegelikkusest ja okupatsiooni tekitatud surutisest. Vanalinnapäevad kujunesid kiiresti eestimeelsuse ja avatuse kandjaks, aidates allasurutud rahval taas enast leida ning astuda vastu uuslinnaosades levivale juurtetusele.

Muidugi ei mõelnud kõik vanalinnapäevade korraldamise juures olijad rahvuslikult ega vastandunud okupatsioonivõimudele, ent päevade ideestik uskus leidis nii palju kõitvat ja lennukat ning samas minimaalselt propagandistlikku, et need sarnanesid värskendava tuulepuhanguga läppunud ruumis.

Mõne aasta jooksul kujunesid vanalinnapäevad terve nädal kestvaks rahvapidustuste sarjaks. Igale aastale leiti uus juhtmõte, millest lähtuti vanalinna ilmetavate kujunduselementide loomisel. Vanalinnapäevi on pühendatud hansatraditsioonidele ja põhjarah-

vaste pärimustele, Tallinnale kui meistrite linnale ja kindluslinnale, neid on korraldatud deviisi «Vanalinn kui elukeskkond», «Tallinn Euroopa ristteel» ja «Iga sekund on looming» all. XXV vanalinnapäevade tunnuslauseks valiti «Vanalinn õpetab».

Üks vanalinnapäevade idee algatajatest Sulev Roosma on tõdenud, et ajapikku on meelelahutus ja mängulisus varjutanud vanalinnapäevade algse arhitektuuripärandi säilitamisele suunatud mõtte, ent küllap on see paratamatu. Paljud linnad on Tallinna eeskul asunud korraldama oma linna- ja keskaja päevi. Selles peegeldub veerand sajandi eest alustatu elujõud.

Võimalus vaadata tagasi

Maikrahvi tumiiri taasestustaja Juta Taniel leiab, et vanalinnapäevad on andnud Tallinnale suurepärase võimaluse ühe oma unikaalsema ja traditsiooniderohkema paiga – vanalinna – kaudu näidata, kuidas on Tallinn, tallinlane ja tegelikult kogu Eesti kujunenud just selliseks nagu me täna näeme.

Oskuslik sidemete loomine iidsete tavade ja tänapäeva kommetega on vanalinnapäevade külastajatele ikka ja jälle pakkunud põnevust, meelelahutust ning äratundmisrõõmu. Vanalinnapäevad on siinsetele elanikele toredaks võimaluseks vaadata tagasi Tallinna pikale ja põnevale ajaloole, nautida kultuuriprogrammi ja tunda uhkust iseendi üle.

Kesklinna Sõnumite erinumbris heidame tagasipilgu 1.-4. juunini toimunud XXV vanalinnapäevadele.

4 päeva

3. juuni

Päev algas rahvamuusikaansambli Piibar kontserdiga Kullo lastegalerii trepil. Kella 11-23 oodati Adamson-Ericu muuseumis nostalgialt hindavaid inimesi elamuspäevale «Pariisi tänavad», kus võis näha ringiuitavaid kunstnikke, kuulata akordionimängu... Soovijad said skitseerida ühisele pildile oma muljed näitusel eksponeeritud Wiiralti teosest «Mon Paris». Üritusel «Vanalinna rahvuslikud värvid» esinesid ukrainlaste, tšuvašside, rootslaste, valgevenelaste, ingerisoomlaste, poolakate, mordvalaste, lätlaste, juutide, setude jt kollektiivid.

Vihmase päeva naelaks kujunes öömuusikafestival professor Andres Uiibo eestvedamisel. Toomkirikus kõlasid vanamuusikaansambli Rondellus «Pühakute laulud», Rootsi-Mihkli kirikus esitas Margarita Voites koos organist Aare-Paul Lattikuga kaunimaid «Ave Mariasid». Jaani kirikus musitseerisid trompetisolistid Aarne Ots, Neeme Ots, Jaan Ots ja Aavo Ots, keda oreil saatis Tiia Tenno. Raekoja saalis sai kuulata Toomas Vavilovi klarneti- ja Peep Lassmanni klaverimängu. Niguliste saalis esitasid Villu Veski saksofonil ja Tiit Kalluste akordionil Põhjala viise. Pühavaimu kirikus kõlas Tobiasse keelpillikvarteti esituses «Eine kleine Nachtmusik» ja «Romantiline öökonsert» Heikki Mätliku, Mari-Liis Uiibo ning Andres Uiibo esituses. Oleviste kirikus laulis kammerkoor Voces Musicales, Issanda Muutmise kirikus Orthodox Singers Valeri Petrovi juhatusel. Roomakatoliku kirikus kõlas keskööl «Filia Sion» ansambli Vox Clamantis ettekandes. Festivali naelaks kujunes kontsert «Värvikirev keskaeg» Raekoja platsil. Ansambel Hortus Musicus oma tuntud headuses suutis pealtvaatajad panna unustama vihma ja jaheduse. Ansambli Andres Mustoneni juhtimisel toetasid kõhutantsijad ja löökpillirühm, toimuvat kommenteeris Jüri Kuuskemaa.

4. juuni

Viimase päeva tähtsündmuseks oli maikrahviturniir ja papagoilaskmine. Maikrahviks krooniti Rando Rotman, ammuküttide kuningaks Enn Lank Pärnumaalt. Võistluspäevale pandi punkt jootudega Mustpeade majas.

Suur maratonkontsert Jaani kiriku oreil tähistas 1869. aastal valminud pilli restaureerimistöde algust. Kuus tundi kestnud kontserdil astusid üles kõik parimad Eesti organistid.

Kõikjal vanalinnas toimusid kontserdid ja etendused. 18.30 koguneti Raekoja platsile, kus XXV vanalinnapäevad lõppenuks kuulutati.

Arvavad

MARI juhib velotaksot teist suve. Sõitjad on vanalinnapäevade ajal mõnusad ja sõbralikud. Takso teenuseid kasutavad nii välismaalased kui ka kohalikud.

Mari on külastanud mitmeid kontserte ning peab vanalinnapäevi huvitavaks ettevõtmiseks. Ta on selle poolt, et traditsioon kehtaks veel vähemalt järgmised 25 aastat.

Kanadalased **ALBERT JA JANE** saabusid just kruisilaevaalt ning on vanalinnapäevadest kuuldes meeldivalt üllatunud. Nad on Tallinnas esimest korda ning pole kitsid kiidusõnadega vanalinna aadressil. Kuna Tallinnaga tutvumiseks on vaid loetud tunnid, kiirustavad nad edasi, et imeilusast linnast võimalikult rohkem osa saada.

HERKO-RASMUS on vanalinnapäevadel staažikas osaleja. Üheksandat aastat müüb ta enda ja keraamikust ema valmistatud kunsti. Herko kurdab, et vihm ja jahe ilm pole kaupmehi sel aastal soosinud. Ometi jätkub ostjaid ka ilma kiuste.

Ema Herko elukutsevalikut ei suunanud. Ühel päeval võttis noormees savitüki kätte ja asus voolima. Kunstihariduse sai ta pedagoogikaülikoolis.

Herko arvab, et vanalinnapäevade traditsioon peaks kindlasti jätkuma. «Tore üritus, mis rahvale väga meeldib!» kinnitab keraamik. «Inimesed käivad ja kiidavad. Jätakuks vaid tegijatel jaksu!» Herko meelest muudavad vanalinnapäevad inimesi rõõmsamaks ning lahkemaks.

Tallinna linnapea Jüri Ratas, ajaloolane Jüri Kuuskemaa ja Kesklinna vanem Marek Jürgenson.

TEA JÄNES

Igaühele midagi

Jüri Ratas

Tallinna linnapea

Vanalinna elamuvalitsus tähistas 1982. aastal kontsertidega vanalinnas oma kümnendat tegevusaastat. Pidu nimetati korraldajate poolt vanalinnapäevadeks. Tookord ei osanud keegi aimata, et sellega pannakse alus Tallinna uusaja populaarseimale traditsioonile.

Vanalinnapäevad on olnud nii meelelahutuskuseks kui ka teadmiste allikaks. Just kaheksakümnendatel aastatel hakati paljuki tänu vanalinnapäevadele mõistma keskaegse Tallinna ainukordsust.

Vanalinnapäevad said kiiresti eestimeelsuse ja avatuse kandjaks, aidates allasurutud rahval end taas leida. Päevad kujunesid peagi rahvapildusteks, mis kestis mitmeid päevi. Igal aastal leiti sellele uus juhtmõte.

Sel aastal oli vanalinnapäevade juhtmõtteks «Vanalinn õpetab». On ju vanalinn ideaalne õpikeskkond, mis võimeline jutustama meie riigi ja linna ajalugu. See ajendab iidse linna müüride vahelt otsima ja leidma salauksi, mille avanemine aitab mõista vanalinna unikaalsust ja väärtust. On ju vanalinna näol tegemist suure ekspositsiooniga, mida enda harimiseks kasutada saab.

Meie vanalinn on kõige kaunim ja võimsam linn siin maailmas. Siin on tallanud mitut masti võõrad võimud, aga vanalinnast pole keegi jagu saanud. Need müürid ja majad on olnud meie väärtuslik kaasvara iseseisvusaja ülesehitamiseks.

1.-4. juunini toimusid Tallinnas XXV vanalinnapäevad, mis olid suurejoonelisemad kui kunagi varem. Vanalinnapäevad on muutunud Tallinna tegemiste lahutamatuks osaks.

Nelja päeva jooksul toimus üle 300 ürituse – arvukalt ekskursioone, kontserte, teatri- ja tantsuetendusi. Avatud olid mitmed töötod ja meistrite kodad. Selle aasta tähtsündmusteks olid muuseumide ööpäev, öömuusikafestival ja maikrahvi turniir.

Head tallinlased, korraldajad, osalejad – tahan teid kõiki tänada vanalinnapäevade kordamineku eest. Soovin teile palju valgust ja armastust!

Kohtumiseni järgmisel aastal XXVI vanalinnapäevadel!

Traditsiooni uus hingamine

Marek Jürgenson

Kesklinna vanem

Tänavusi vanalinnapäevi võib õigusega nimetada kaks ja pool aastakümnet väldanud traditsiooni uuestisünniks. Ürituse formaadi ning ülesehitusega hakati tegelema juba eelmistel vanalinnapäevadel. Taas leidis tõestust, et uus on unustatud, ent värskes kvaliteedis leitud vana. Korralduse tänapäevsus, läbimõeldus ja ladusus taastas vanalinnapäevade elujõu.

Päevade olulisust rõhutas 1. juunil avaüritusena toimunud visioonikonverents. Kirjanike maja musta laega saal täitus pilgeni huvilistest. Võrreldes viimaste aastate konverentsidega, mis läksid tühjadele tooliridadele, oli tänavune tõeline õnnestumine. Publiku tagasid huvitavad ettekanded ning vaidlusi esilekutsuvad teemad. Linnar Viik, Jüri Kuuskemaa, Hardo Aasmäe, Linnar Priimägi, Andres Alver, Tiina Mägi ja Einar Laigna panid saalitäie inimesi kaasa mõtlema mitte ainult vanalinna, vaid laiemalt kultuuri ning linnaruumi puudutavas. Siinkohal tahan kiita konverentsi korraldajat professor Mart Raukast, kelle kanda jäi ka moderaatori roll.

Estonia solistide avakontsert võlus professionaalsusega. Populaarsed viisid operettidest ja muusikalidest panid publiku kaasa laulma. Kontsert tõestas, et kõrgkultuuri saab teha ka linnaväljakul ning selle tarbijatest ei tule kunagi puudu.

Nelja päeva jooksul leidsid aset sajad kontserdid, ettevõtmised ja meistritoad, millest olulisematenä nimetaksin öömuusi kafestivali, muuseumide ööpäeva, etendust «Tristan ja Isolde», loengusarja «Vanalinna Akadeemia», Arne Oidi laulude kava, maikrahvi turniiri ja papagoilaskmist. XXV vanalinnapäevade lõpetamisel oli nii korraldajatel kui ka osalejatel selge, et traditsioon väärib jätkamist ka järgmised 25 aastat.

Tahan siinkohal öelda tänusõnad korraldajatele ja sponsoritele. Tere tulemast XXVI vanalinnapäevadele!

Arvavad

TRIIN töötab kolmandat suve Olde Hansa restoranis. Vanalinn on talle tuttav ja armas paik. Triinule meeldib, et vanalinnapäevade ajal liigub linnas rohkem eestlasi kui tavaliselt. Neid jagub ka Olde Hansasse. Turistid kõnelevad lauas sellest, mida vanalinnapäevadel näha, ning on rõõmsad ja vaimustunud, et sattusid Tallinna just pidustuste ajal. Eriti palju räägitakse «Tristani ja Isolde» etendusest. Ka Eesti käsitööst kõneldakse ülivõrdes.

Triin soovib vanalinnapäevade jätkumist just sellistena nagu praegu.

EMMA JA MORGANI kodu on Põhja-Rootsis. Tallinnas viibivad nad vaid päeva, ent lubavad kindlasti juba pikemaks ajaks tagasi tulla. Vanalinnapäevad on nende meelest fantastilised. «Suurepärane üritus, kaunis linn vanade majadega ja sõbralikud inimesed,» jagavad külalised muljeid Tallinnast. Rootslastele meeldis eriti etendus «Tristan ja Isolde», ent veelgi enam käsitöömeistrid ja nende looming.

MERIKE, ERKI, LIIS-BET JA ANNA-LIISA. Merike otsustas tuua sõbranna lapse vanalinnapäevadele. Kaasa kutsus ta sõber Erki ja neljakesi Rae-koja platsile tuldigi. Vanalinnapäevadel toimub nii palju põnevat, eriti Liis-Betile ja Anna-Liisale on kõik erakordne ja huvitav. Saaremaalt pärit Erkile on juubelipidustused esimeseks vanalinnapäevade kogemuseks, ent Merikesele juba mitmendasetmendad. Koos otsiti põnevaid üritusi, kus osaleda, lootuses, et parim veel nägemata. Erki arvates muutub vanalinn pidustuste ajal kuidagi avaramaks, Merikese meelest on rohkem saginat.

«Kindlasti peab vanalinnapäevade traditsioon edasi kestma,» kinnitati kui ühest suust.

XXV vanalinnapäevade ettevalmistamisel osalesid

- Marek Jürgenson
- Kalev Kallo
- Dein-Tom Tõnsing
- Aitel Käpp
- Ivo Parbus
- Aini Härms
- Anu Luiga
- Kaia Sarnet

- Karin Randma
- Marika Pärn
- Tõnu Kõrda
- Egle Eller
- Malle Pahapill
- Merike Kampus
- Kaimo Järvik
- Helve Espe

- Olev Kalmiste
- Mart Ratas
- Aigar Palsner
- Pille Orav
- Silva Loigo
- Mart Mets
- Elviira Liiver
- Holmström

- Andres Uiho
- Jüri Kuuskemaa
- Mart Raukas
- Tiina Mägi
- Juta Taniel
- Jaan Pärn
- Tauno Kangro
- Liivi Soova

- Kersti Nigesen
- Aive Sarapuu
- Taivo Niitvägi
- Jaak Johanson
- Tauno Antsmäe
- Eesti Meremuuseum
- Eesti Vabaõhumuuseum

- Eesti Ajaloomuuseum
- Eesti Tervishoiumuuseum
- Eesti Loodusmuuseum
- Tallinna Linnamuuseum
- Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum

- Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum
- Tallinna Tehnika- ja Teaduskeskus

**KIITUS
TEGIJATELE!**

Arvavad

PEETER pildistas juba teisi vanalinna-päevi 1983. aastal. Sestpeale on tema aparaat jäädvustanud kõike aastate jooksul toimunut. Juubelipidustustelt meeldis Peetrile tuumakamaks muutunud maikrahvi turniir, mille avatseremoonia Raekoja platsil jättis senistest parima mulje.

Veel kiitis Peeter Adamson-Ericu muuseumi Wiiralti-teemalist üritust ja Vene 6 õuel mängitud hommikumuu-sikat. Hommikused äratusemängud võiks jätkuda terve suve, mainis Peeter.

Õnnestumiseks pidas ta huvitava kavaga öömuusika kontserte ja ebaõnneks laupäevast vihma, mis nurjas mitmed toredad ettevõtmised. Peeter hindas kõrgelt keskaja küla, mis tulevikus võiks koosneda mitmest hüstist ja püstkojast. Külaelanikud oskasid ossa niivõrd sisse elada, et vaataja jäi uskuma – sellised need keskaegsed linnakodanikud olidki. Räägiti ja te-gutseti keskaegsel kombel – see pak-kus huvi.

Peeter mäletab entusiasmi, millega vanalinnapäevade traditsioon algata-ti, professionaalsust, mille najal kasvas neist välja tõeline rahvapidu. Esimesed vanalinnapäevad olid midagi sootuks uut ja eneoolematut. Arvestades aega, mil elati, tuleb korraldajatele au anda.

Vanalinnapäevadest sai stagnaajal koht, kus juleti välja öelda palju sel-list, millest argipäeviti vaikiti. 1987-1988 aasta ärkamisaegsed meeleolud andsid vanalinnapäevadele uue mõõtme. Öölaulupidudel lauldi vaba-duslaule, rahvus ajas selja sirgu. Nii said vanalinnapäevad kindla koha Eesti ajaloos.

Selle aasta korralduses oli ka sellist, mis Peetrile ei meeldinud. «Inimesed ootasid reedel kell 12 Raekoja platsil avatseremooniat, mis jäigi toimuma-ta,» pahandas ta. «Estonia solistide õhtune kontsert avamist ei asenda-nud. Esimene päev lastigi korstnasse, sest midagi olulist ei toimunud.» Peet-ri sõnul jäi vajaka ka uhkest avarong-käigust, mis varasematel aastatel oli päevade nael.

Nähes, millise pilguga välisturistid vanalinnas toimuvat jälgivad ning kui suur on kohalike huvi, ennustab foto-graaf vanalinnapäevadele pikka iga. Samas tuleks toimuv hajutada pike-male ajale. Teha nelja päevaga 400 üritust ei peaks olema omaette ees-märgiks. «Ehk tuleks sellise üritustear-vuga paremini toime kaheksa päeva jooksul?» arutleb Peeter. Nädala esi-mesed päevad võiksid olla vaiksemad ning põhisündmused jaotuda kahele nädalalõpule. Nii saaks ka rohkem tu-riste toimuvast osa.

Ka pärast vanalinnapäevade lõppe-mist peaks midagi toimuma. Praegu sureb linn täiesti välja. Kindlasti took-sid suvised ajalooõhngulised üritused sisse märksa rohkem kui veidrad rek-laamikampaaniad ja Welcome to Esto-nia märk. Ka riik võiks linna ettevõt-misi toetada.

Vanalinna siseõued peaksid leidma parema rakenduse ning ka linnakoda-nikud võiksid kanda vähemalt vanalin-napäevade ajal keskaegset riietust.

PEETER LANGOVITS

Lätetele lähemale

Jüri Kuuskemaa

Meenutagem vanalinnapäevade sümboliks olevat müüriankrut. See kehastab püsivust, vastupidavust ajahambale, aegade ja režiimide tõmbetuule. Kui me alustasime, oli neid eriti vaja, et ise rahvana püsima jääda, et mitte lasta end sovetiseerida ja venestada Karl Vaino, Rein Ristlaane, Karl Kortelainen Moskva-kuuleka juhttrio eestvedamisel.

Seetõttu oli vanalinnapäevade ametlikult sõnastamata, kuid tegelikult jälgitud ideoloogia põhialuseks: uurime ja austame oma linna kui euroopaliku kultuuri pärandit, et selle üle uhkust tundes käia ringi sirge seljaga ja mäletades oma kuulumist hansalinnade liitu ja Rahvasteliitu, oodata ära niisuguse aja tulekut, mil taas võime merd pidada meid Euroopaga siduvaks, mitte lahutavaks.

Kolmandatel vanalinnapäevadel saatis üks Viljandi metsavaht korralduskomiteele tänukirja, milles ta mainis, et esmakordselt üle paljude aastate tundis ta Tallinnas käies, et Tallinn on eesti linn. Vanalinnapäevad said korralduslikult algtooke Kieli kultuuri- ja spordifestivalist, mida nimetatakse Kieler Woche – Kieli nädal. Sulev Roosma oli mees, kes selle ideega välja tuli. Kui mina liitusin vanalinnapäevade korralduskomiteega, siis loot-sin, et esmane saab olema linna, selle pä-randi ja kultuuri tutvustamine võimalikult pal-judele, sealhulgas teistest rahvustest uua-sukatele, et äratada huvi ja seeläbi ka sääst-likkust ning aupaklikkust kõige selle suhtes, mis moodustab Tallinna vanalinna nii puht-füüsiliselt kui ka vaimselt – traditsioonide, kommete, hoiakute näol, milles on lahutama-tuks tervikuks põimunud eestiline ja internat-sionaalne.

Tauno Kangro ateljees Uuel tänaval on vanalinnapäevade ajal alati rahvarohke. Tunnustatud skulptor võtab vastu huvili-si, kes soovivad oma käega kuju mo-delleerida. Kuju valmimiseks tuleb tub-listi vaeva näha, ent tulemus üllatab sa-geli nii tegijat kui juhendajatki. Kangro sõnul ei tea paljud inimesed, kui ande-kad nad tegelikult on. «Super! Super!» kõlab ateljees kunstniku kiitus järje-kordse kujutise valmimisel. Ödus atel-jeehkkond, asjalikud näpunäited ja loo-minguline palang avavad igapäev kunst-niku. Kunsti aga pole meie ümber teadu-pärast kunagi liiga palju.

Pikaajaline võõrvõimuda all elamine ning Tallinna internatsionaalsus on andnud linna-le ja linlastele hulgaliselt kreatiivseid impuls-se, jätnud meile pärandi, milles on saksa, rootsi, vene, taani, hollandi, inglise, prantsu-se, soome, itaalia ja teiste rahvaste arhitek-tide, kunstnike, käsitöölise, õpetlaste panus. Me ei saa ega tohi vaadata ennast, eestlasi ja tallinlasi, lahus laiaist maailmast. Meie linn ongi huvitav just selle poolest, et ta on nagu paljukihiline ajastute ja kultuurimõjude pi-rukas, mis pakub palju hõrke kooskõlaid ning üllatavaid kontraste.

Mie ajaloo avastamine on otsekui huvitav seiklus. Vanalinnapäevade roll ongi esitada vanalinna põnevalt, kapseldumata ühteainsasse ajastusse, stiili või rahvusesse. Mineviku pärand on surnud, kui seda ei saa kasutada tänapäeva jaoks ega inspiratsiooniallikana tuleviku tarvis. Ometi ei tohiks vanalinnapäevad olla liiga laialivalguvad oma kultuuriprogrammi poolest. On valdkondi ja nähtusi, mis ei sobi vanalinna, nagu ülivalju heliga levimuusika, romurallid või autode võidusõidud, diskoristiilis kiirvuristamine lavadelt, mis näevad välja nagu laibapakkimise kilega ületõmmatud odavad ehitustellingud. Proportsioonid prog-rammi ajaloolise, traditsioonilise, klassikali-se ning teiselt poolt hetkemoodsa massikul-tuurilisuse vahel peaksid kindlasti olema mi-nevikulise kasuks.

Vahepeal oli aastaid, mil miljöö vanalin-nas muutus vanalinnapäevade ajal nii läm-a-kaks, pealaval aga koguni nii labaseks, et sellest oli ebameeldiv osa saada ning tekkis tahtmine linnast põgeneda kuskile väärika-masse ja vaiksemasse kohta, kus sind ei ko-helda kui kolmveerandkurti debiilikut. Muidu-

gi, oli ka jätkuvalt head ja oivalist. Eriti tahan kiita Mustpeade maja karismaatilist juhti Ju-ta Tanieli, kes kõikide olude kiuste on suut-nud korraldada koos sadakonna entusiasti-ga keskaegset moodi papagoilaskmisi, mai-krahvi ja maikrahvinna valimisi – tänavu ju-ba viieteistkümnendat korda.

Vanalinnapäevad 2006 rõõmustasid just seetõttu, et õnnestunult projekti-juhiks valitud noor ja energiline Dein-Tom Tensing tõstis taas au sisse vanalinna-päevade kõrgkultuurilise ja ajaloolis-hariva funktsiooni. Ja mitte ainult. Näib, et toimus ka läbimurre elitaarsemas vaimses plaa-nis. Kui mullu tuli vanalinnapäevade konve-rentsi seitset ettekandjat kuulama kolm (!) inimest, siis tänavu ei suutnud Kirjanike ma-ja musta laega saal kõiki huvilisi ära mahu-tada. Loorbereid väärub prof Mart Raukas, kes visioonikonverentsi kütkestava kava kokku seadis.

Tagasihoidlikumaks, ainult «friikidele» jäi tänavu algatatud Vanalinna Akadeemia kol-mepäevane tegevus. Selle rektorina oli mul kahju, et suurepäraseid ettekanded jõudsid ainult 30-40 kuulajani, kuigi nad väärinuks suuremat huvi. Meedia pidas neid ülepea al-lapooles uudise künnist jäävaks. Ma ei näinud Vanalinna Akadeemias ühtegi ajakirjanikku. Seevastu vanalinna tänavatel toimunud e-riekskursioonid pälvivad üsna elavat huvi ja osavõttu. Tahaksin loota, et tänavuste vana-linnapäevade kurss jätkub ja süveneb järg-mistel aastatel. Kõige pakilisem soov: armas linnavalitsus, kavanda uue aasta eelarvesse raha stiilse lava jaoks. Raekoja platsile, mi-da saaks kasutada mitte üksnes VP 2007-2012 jaoks, vaid ka muude kultuuriürituste tarbeks!

Arvavad

PAPAGOI MARGIT on maskoti ja märklauana osalenud kõigil vanalin-napäevade rüütliturniiridel ning omab toimuvast head ülevaadet. Lõunamaa lind kurtis halva ilma üle, mille tõttu jäi maikrahvi turniiri vaatajaskond ar-vult eelmisele aastale alla.

Papagoi tundis end jaheda ilma töt-tu küll pisut loiuna, ent ajas suled ometi uhkusest puhevile, sest just pa-pagoilaskmine on rüütliturniiri üks põ-hialasid. «Eluaeg on linde lastud!» rõõmustas sulehtes maskott.

Rüütliturniiri kõrval pidas papagoi oluliseks inimeste kaasamist mitmesu-gustes töötubades, kus võimalik käsi-tööd proovida ning vanu oskusi õppi-da. Tähtis on perekonniti vanalinna-päevadele tulek ning ühtekuuluvus-tunne, mis paneb ka naabrid üksteise-ga lävima.

Papagoi arvates peavad vanalinna-päevad jätkuma, ent juba talvel tuleks alustada inimeste harimist keskaegse-dest üritustest ja rituaalidest arusaami-seks. «Inimesed ei oska sageli vanalin-nas käituda, ei mõista vanade komme-te tähendust,» muretses tark lind.

Vanalinnapäevade üritused on äär-miselt atraktiivsed. Kahju, kui väheste teadmiste tõttu ei osata neist maks-i-mumi võtta. Tallinn on keskaegne linn ja linlased peaksid oma kodu paremini tundma.

Päevade moto peaks rohkem kõla-ma jääma, sest juubelipidustuse juht-lauset ja juhtivat ideed eriti ei teata.

JELENA on Moskvast, **VIKTOR** elab Tallinnas. Mõlemad on ka varem va-nalinnapäevadel käinud. Viktor kahet-ses, et ilm korraldajaid ei soosinud, Je-lena kiitis meie linna puhtust ning või-mulust mõnusalts aega veeta. Jelena tunnistas, et Tallinn on talle eriline ja oluline linn.

Viktori meelest on Moskva suur ja kärelikas, Tallinn seevastu ödus ja vaikne. Viktori arvates on vanalinna-päevad just viimastel aastatel muutu-nud eriti hoogsateks ja huvitavateks. «Vanalinnapäevad peavad toimuma, neis on Tallinna vaimsus,» leiavad Je-lena ja Viktor.

Jelena soovib, et vanalinnapäevade ajal kõlaks rohkem eesti muusikat ning näeks Eesti rahvariideid. Ava-kontserdi puuduseks peabki moskva-lanna, et seal ei lauldud eesti muusi-kat kohalikes rahvariides. «Peaksite oma rahvuslikku eripära rohkem näi-tama ning selle üle uhkust tundma,» arvab ta. «Turistid tahavad näha nii vanalinna kui ka ehedat eestlaslikku kunsti.»

TEA JÄNES

Arvavad

Professor **MASAHISA HAYASHI** viib Tallinnas koos pojaga. Siinset arhitektuuri ja olustikku võrdleb ta Itaaliaga, käsitööturg aga meenutab Veneetsiat. Vanalinnapäevade üritused meeldivad külalisele väga ning ta avaldab lootust, et jõuab päevade ajal nautida veel mitmeid kontserte, etendusi ja näitusi. «Isegi kui kõigest täpselt aru ei saa, siis aplaus on igas keeles ühesugune,» on professor optimistlik.

AIME JA HILLAR käivad vanalinnapäevadel juba aastaid. 1982. aastal, esimeste päevade toimumise ajal töötas Aime vanalinnas ja võttis kõigist peamistest üritustest osa. Ka Hillar on käinud kõikidel seni toimunud vanalinnapäevadel. Aastatega on palju muutunud, näiteks polnud vanasti nii palju laadamelu, põhirõhk oli kultuuriprogrammil. Hillar meenutab, et Vene ajal tähendasid vanalinnapäevad protesti režiimi vastu, nüüd aga on rohkelt turiste ja meelelahutust. Eesti inimesi võiks vanalinnapäevadel rohkem käia, leiab Hillar. Ent pidu vanalinnas pole Aime ja Hillari jaoks kunagi kaotanud köitvust ja nii leitakse jaanikuu alguses alati tee Raekoja platsile avatseremooniast osa saama. Vanalinnapäevad on vajalik ning tore üritus, kinnitab paar veendunult.

HENRI müüb vanalinnapäevadel põletusmärke juba neljandat aastat. Ta teab, et käimas on 25. juubelpidustused. Aasta-aastalt on üritusi rohkem ja ka inimesed leiavad sagedamini tee vanalinnas. Põletusmärkide vastu tuntakse elavat huvi, sest neid on võimalik ka ise kohapeal matriitsi abil teha. Märgivormide valmistamine on keeruline töö, millega päris ise toime ei tule. Vormid peab tellima. Vaatamata vihmasele ja vilule ilmale läheb äri hästi ja Henri on rahul. Järgmistel vanalinnapäevadel on ta oma põletusmärkidega kindlasti platsis. «Tubli, jätkake samas vaimus!» ütleb Henri tänuks päevade korraldajatele.

Õõmuusikafestival õnnestus hästi

Andres Uibo

Tallinna XXV vanalinnapäevade õõmuusikafestivali kunstiline juht

On meeliligitav, et lõppenud vanalinnapäevad töid kaasa ürituse tugeva nihke vaimse suunas. Iga-aastane mitte midagi ütlev laul ja kõrvulukustav lärm ning trall vanalinnas tänavatel ja väljakul asendus tasakaalustatud kauplemise ja vanalinnas õhustikku sobiva kultuuriprogrammiga.

Korraldajad olid juubeliürituseks väga täpselt ja hästi paika pannud selle prioriteedid ning see võimaldas saada mahukast ja põnevast programmist parema ülevaate. Esimest korda toimunud õõmuusikafestival oli Tallinna XXV vanalinnapäevade üks tähtsündmusi ja seetõttu ka korraldajate tähelepanu keskpunktis.

On siiralt hea meel, et vanalinnapäevade korraldajad on hakanud väärtustama vanalinnas peamist rikkust – ajaloolisi hooned – ning et kandvam osa üritusi toimub just neis ehitistes, mitte aga väljakutel ja tänavail, millesamaseid on maailmas tõesti igas paigas.

Õõmuusikafestivali üks eesmärgi oli tutvustada meie imekauneid kirikuhooneid ja pakkuda neis meeliülendavat klassikalist ja jazzmuusikat.

Festival algas 3. juuni õhtul kell 18 vanamuusikaansambli Rondellus kontserdiga meie peakirikus – Toomkirikus – ja lõppes tund pärast südaööd Vene tänava katoliku kirikus suurepärase kontserdiga gregoriaani laulu ansambli Vox Clamantis.

Ühtekokku anti tol õhtul kaksteist kontserti. Lisaks eelmainitud paikadele toimusid need veel Oleviste kirikus, kus kammerkoor Voces Musicales esitas Arvo Pärdi muusikat, Pühavaimu kirikus, raekojas, Niguliste kirikus, Jaani kirikus, Rootsi-Mihkli kirikus ja ansambli Hortus Musicus kodus, Lühikese jala väravatomis.

Täiesti eriline oli aga kammerkoori Orthodox Singers kontsert õigeusu Issanda Muutmise kirikus Kloostri tänaval. Suurepärase akustika ja rahvast tulvil kirik võttis koori sõnatuks. «Fantastiline elamus!» kinnitas koori dirigent Valeri Petrov. Õhtu keskne ettevõtmine Raekoja platsil

kannatas kahjuks vihmaseju tõttu. Kuid sellele vaatamata andsid Andres Mustonen ja ansambel Hortus Musicus ning nabatantsijad tantsutrupist Zahira ligi seitsmesajale vihma trotsivale kuulajale oma parima. Tahaks kiita ka selle kontserdi kõrgetasemelist helirežiidi. Naturaalpillide võimendamine ei ole kerge, kuid selle kontserdi heli oli suurepärase.

Kõik õõfestivalil esinejad andsid oma parima ja ka tagasiside kuulajail on olnud väga positiivne. Kui eelmisel õhtul Kumu õõfestivalil osales ajalehe andmetel 1700 kuulajat, siis õõmuusikafestivali publiku arvaks sain ühtekokku 3400.

Pea kõik kontserdipaigad olid kuulajatest tulvil ning parema ilma korral olnuks kuulajate arv veel tunduvalt suurem – seda eelkõige Raekoja platsi kontserdi arvelt. Informatiivne ja kaunis oli ka festivali kavavihik mida jagati kuulajale tasuta.

Loodan, et ilusast algatusest kasvab välja kaunis traditsioon. Soovin, et üha enam ja enam oleks vanalinnapäevade sisuks ja juhtumõtteks vaimus. Meie ajalooline vanalinnas väärib seda.

Inspireeriv visioonikonverents

Dein-Tom Tõnsing küsitleb vanalinnas visioonikonverentsi korraldajat Mart Raukast.

Visioonikonverents «Vanalinn inspireerib: Tulevik realiseerib mineviku unistused» kujunes vanalinnapäevade üheks tähtsündmuseks. Rekordiline arv osalejaid – 160 –, kellest osa istus aknalaadadel või seisis, andis tunnistust elavast huvist. Kuidas edukaid konverentsi korraldatakse?

Oluline oli leida selge kontseptsioon. Selgus on nagu asja vahetu nägemine, selles on jõudu. Säravad esinejad on küll edukuse tingimus, kuid nende esinemised peavad üldist vaimu ja konverentsi kontseptsiooni kandma.

Mis huvitab inimesi? Eelkõige vastus küsimusele «Mis saab edasi?». Vanalinnapäevade moto ütles, et ühendada tuleks Tallinna vanalinnas minevik ja tulevik. Aga kuidas? Meid ei ühenda minevikus elanud inimestega mitte ainult asjad ja teod, vaid ka unistused. Visionäärlus pole tänapäeva leiutis. Inimesed on unistanud ka eelnevatel sajanditel ning esitanud olulisi tulevikunägemusi selle kohta, kuidas muuta elu elamist vääriavaks. Unistamine on hingeabaduse oluline

Mart Raukas visioonikonverentsi juhtimas (paremal).

tunnus ning väärka linnakodaniku privileeg.

Mõnikord jõuavad olemuslikud unistused oma õige vormini alles sajandeid hiljem. Järelikult peaks hindama mitte ainult asju ja tegusid, vaid ka häid mõtteid ja soove, mida inimesed minevikus on omanud. Palusin konverentsi esinejatel esitada Tallinna vanalinnas suhtes tulevikunägemusi, mis on inspireeritud Tallinna ajaloo leitud huvitavatest ning vähetuntud ideedest.

Visioonikonverentsi läbivaks teemaks oli unistamine.

Konverentsidele kutsutakse üldjuhul kaasa mõtlema ja arutlema. Meie kutsusime inimesi kaasa unistama. Kollektiivne unistamine on märksa universaalsem ning haaravam

inimtegevus kui verbaalne kemplemine. Unistamine pole hetkesoov või iha, mis võivad olla ka vastuolulised ja milles puudub elujõuline terviklikkus. Samas on võime unistada vaimse tervise tunnus. Samaselt sellega on näiteks sotsiaalsete unistuste olemasolu eluterve ühiskonna lahutamatu osa. Just seepärast on sotsiaalsetel visioonidel ühiskonnas selline oluline ja integreeriv roll – eeldusel, et need unistused on adekvaatsed ning olemuslikud, mitte utopilised või triviaalsed. Sotsiaalsed unistused teevad inimesed õnnelikumaks.

Kas sotsiaalseid visioone esitada pole eelkõige praktilise filosoofia asi?

On küll. Samas peaksid kõik riigimehed olema praktilist tarkust omavad visionäärid.

Mis puutub kitsalt filosoofiasse, siis olen kriitiline selle suhtes, milliseks ta meie kõrgkoolides on valdavalt muutumas – akadeemiline manerism, intellektuaalne ebasiirus, trendide hingetu imiteerimine ning meelevaldsed mõttekollaažid on jõudnud haripunkti ja tõstetud institutsionaalse au sisse.

Võib öelda, et oma kõrva pööravad selliste juttude poole üksnes need ja ainult need tudengid, kel pakiline vajadus sooritada vastav eksam või arvestus. Kui filosoofia tahab olla tarkuse armastus ja rääkida inimeste südamesse ja pähe, peab intellektuaalne ebasiirus kaduma.

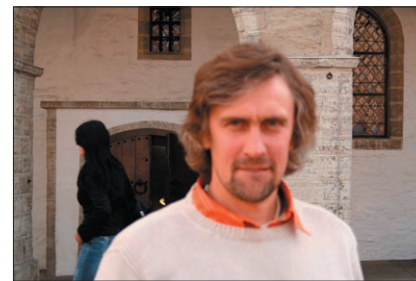
Arvavad

Tallinna poisid **MARTIN JA ANDRES** pole küll eriti jutukad, ent vanalinnapäevadest arvavad nad vaid head. Seda enam, et need pole sõpradele esimesed vanalinnas pidustused. Poistele meeldib eriti see, et müüakse igasuguseid huvitavaid asju ja kõnnib ringi palju inimesi. Järgmisel aastal on Martin ja Andres kindlasti kohal. Traditsioon peab edasi kestma.

RICHARD koos abikaasa **JULIA**, vankris magava pisipoja **RICHARD JUUNIORI** ja tütar **SANDRAGA** elab vanalinnas ning otse koduhoovis toimuv pidu annab hea põhjuse kogu perega värsket õhku hingama tulla. Richard on oma ettevõtete R.T.S. Grupp ja Kirjastus Revelax kaudu vanalinnapäevade sponsor. «Hea ja vajaliku ettevõtmise läbiviimist toetada on lausa rõõm,» leiab Richard. Kindlasti jätkub vanalinnapäevades potentsiaali minna vastu ka järgmisele 25 aastale, usub pereisa. Julia kinnitab, et tegevust jätkub vanalinnas tõesti kõigile.

Vanalinnapäevad vääriavad alati osalemist, leiab **ALLAR**. Tema tõi päevadele külalised Moskvast, kes on toimumuga äärmiselt rahul. Kõik on väga hästi organiseeritud ning paremat ei oska küll tahta, leetakse ühiselt. «Samas vaimus edasi!» ergutab Allar korraldajaid.

Pole küsimustki, kas vanalinnapäevad peaksid jätkuma – selge see, et peavad!

MARGUS on Pärnumaa rahvatantsijatega esimest korda vanalinnapäevadel esinemas, niisama pealtvaatajana on ta ka varem sellel üritusel osalenud. Korraldus tundub iga aastaga paremaks minevat, sest tööd teevad asjatundjad, leiab Margus. Rahvas vanalinnapäevadel omaks võtnud ning ei tohi mõeldagi sellest, et neid igasuvisest rõõmst peost ilma jätta, lisab ta. Kuuldus vanalinnapäevadest levib suust suhu nii Eestis kui ka mujal maailmas ning meelkitab kohale igal aastal uut tänuiliku publikut.

Arvavad

Rongijuht **MALDUR MÖLL** sõidab vanalinnas juba seitse aastat. Vanalinnapäevade ajal on sõitjaid, eriti kohalikke inimesi, märksa rohkem. Vanalinnale tehakse ring peale 20 minutiga. Eriti meeldib väikerong isadele, kes panevad lapsed sõitma ja jõuavad ise vahepeal välikohvikus õlut juua. Malduril endal pole mahti vanalinnapäevadel osaleda, sest kuni 1. septembrini töötab ta ilma puhkepäevadeta. Ühe päevade korraldaja jopelt luges Maldur, et toimub juubeliüritus.

Tema arvates tutvustatakse vanalinnapäevadel Eesti ajaloolist rikkust ning seepärast tuleb traditsiooni jätkata. XXV vanalinnapäevad tunduvad rongijuhile korralduse poolest eelmistest paremad, sest ei tekkinud ootamatuid teesulge ja takistusi. Paradeide aeg teatati varakult ette ning rong seadis oma sõidugraafiku nende järgi. Vanalinnapäevade korraldajatele soovib Maldur jõudu ja edu!

Austriast pärit **MARTINA JA PETER** leiavad, et Tallinn on etem kui nende eelmine peatuspaik Riia. Öhtusöök Olde Hansas oli kui viibimine ehtsas keskajas. Sügava mulje jätsid maikrahvi turniir ja papagoilaskmine. Tallinnas on tore ja pidustused suurepäraseid!

«Muuseumisse, muuseumisse! Kõiki kutsub Kleio!»

Mariann Raisma

Wimbergi ood «Astudes sisse muusade templisse», ajaloomuuseumi muuseumiööks kirjutatud luulelugu, ei kostnud tühjadele saalidele ja kurtidele kõrvadele. Pigem vastupidi. Muuseum oli rahvast täis ning meeleolu mõnus. Juba teati, et reedel tuleb minna... muuseumisse, muuseumisse!

Kõik algab võtmest. Milline on see võti, mis avab tee muuseumisse, mõnda suletud ruumi või südamesse? Muuseumide jaoks on võti külastajate südamesse läbi aastate olnud erineva tegumõega – kel moodne noortepidu, kel õdus vabaõhuüritus, kel meeleolukas lustiõhtu.

Nii oli sel aastal ajaloomuuseumi ideeks kasutada võimalikult eheadat ja loomingulist, hinnalise metallhistõõga kaunistatud võtit, mis aitaks avastada ajalugu, traditsioone ning oskusi.

Muuseumide külastajate ning ürituste hulk kõneleb iseenda eest – vanalinnapäevade muuseumide öö toimib väga hästi. Kas põhjuseks on tööädala lõpp, mängib oma osa muuseumiesemetele langev salapärase hä-

marus või võlu hülisel ajal vanas majas ringi kolada, on raske öelda, ent inimesed ei tahtnud ajaloomuuseumist teps mitte lahkuda! Eks ta ju õige ole – kui on kirjas öö, siis tähendab see, et muuseum on lahti mitte vaid südaööni, vaid öö läbi!

Esimest korda kasutas muuseum vanalinnapäevade ürituste läbiviimiseks Börsi käiku ja Suurgildi hoovi. Hoovis, käigus ja gildihoone fuajees tegutsesid meistrikojad, kus töötati keskaegsete traditsioonide kohaselt. Raiuti kivi, töödeldi nahka, puitu ja luud, tehti sepatööd, tikiti, kooti kangast ning kirjutati sulega. Ikka sel moel, nagu tegid seda sajanditetagused käsitöölised-kunstnikud. Jääb vaid loota, et usinad meistrid leiavad tee gildihoovi ka edaspidi.

Imas on palju kummalisi, ilusaid ja huvitavaid asju, millest teatud hulk asub ka muuseumis. Millised nägid välja keskaegsed uisud või milline oli põhjarahvaste kirbupüüdja, sai teada juba traditsiooniks kujunenud ajaloomuuseumi viktoriini.

Muuseumide öö kontserdid Tallinn Baroque'i, Otsa-kooli noorte ja ansambel

Kammerkraaksu poolt olid superüritused – sära vaimustunud publiku silmis polnud tingitud vaid klaasvitrinide peegeldusest!

Ajaloomuuseumi tippürituseks oli kindlasti muusikapäeval toimunud Wolfgang Amadeus Mozarti kadentside esmakordne esitus avalikkusele ning selleteemaline loeng-kontsert.

Ajaloomuuseumis säilitatavate nootide näol on tegemist teadaolevalt ainsa Eestis oleva Mozarti originaalkäskkirjaga. Muusikateadlane Kristel Pappel tutvustas Mozarti viimase, 27. klaverikontserdi soolokadentside Eestisse jõudmise lugu ning klaveriduo Kai Ratassep – Mati Mikalai esituses kanti nimetatud klaverikontsert täies pikkuses ka ette. Suurepärase elamus muusikagurmaanidele!

Ning viimaseks, ent mitte viimasena – ka ajaloomuuseumi jaoks on oluline *vox populi*. Mõelge siis teiegi, kes on teie arvates kõige olulisem isik Eesti ajaloo – ons see Lennart Meri, Konstantin Päts, Peeter I, Jeesus või Rohke Debelak? Ja tulge vaadake järele, mida arvatud!

Arvavad

Esimeste vanalinnapäevade lõpuõhtul tegi **RALF** väikese ettekande, mis puudutas Tallinna ajalugu ning sisaldas veidi nalja. Ka esimese maikrahvi valimisel ja amburite kuninga selgitamisel oli Ralf kohal ning kirjutas sündmusest leheküljepikkuse intervjuu nõukogude viljastavates tingimustes veel populaarsele ja siivsale ajalehele Nelli Teataja. 1994. aastani kuulus Ralf Mustpeade majas nende õnnelike hulka, kelle ülesandeks oli valida välja maikrahvinna kandidaadid. Teist nii vastutusrikast ülesannet pole Ralfil elus täita tulnud. Tol ajal tulid Ralfi terava sule alt ka linna-peade kõned ning teised olulised kirjatööd.

Kunagisest tegijast on tänaseks saanud rõõmus pealtvaataja, ent vanalinnapäevadest on kujunenud Ralfi perekondlik ettevõtmine. Poeg mängis sel aastal «Tristani ja Isolde» etenduses Tristanit.

Kui vanalinnast merevaik ja matrojskad kotti ajada ning minema viia, võib kõigea päris rahule jääda. Õnneks domineerib vanalinnapäevade ajal ka suveniiriturul eesti kultuur. Pastlad, sepatöö ja keraamika valmistab. Turistid, kes vanalinnapäevade ajal Tallinna satuvad, on õnnega koos, sest midagi samavärset maailmast naljalt ei leia.

Rohkem võiks pakkuda informatiooni. Munitsipaalpolitseinikud võiks vanalinnapäevade ajaks tõmata selga keskaegsed mundrid ning juhatada turistidele teed. Muusikat võiks kosta ka mujal kui Raekoja platsis. Kannel, lõõts ja torupill peaksid mängima igas õues ja kangialuses. Vanalinnapäevade traditsiooni võiks ehk lõpetada vaid Ülemiste vanake oma iidse sajatuse täideviimisega.

Juuli lõpus, augusti alguses on Tallinn nukker, loid ja inimtühi. Võib-olla tuleks ka siis korraldada linna elavdamiseks sarnane festival.

LONTU JA PONTU puhuvad vain suomeksi. Neile meeldib Tallinnas, sest siin istub peremees alati mitu tundi väliterrassil ja joob õlut. Helsingis pole sellist õdusat vanalinna. Ega nad tegelikult vanalinnapäevadele tulnud, vaid ikka suurele koertenäitusele. Nad on ju tõukoerad. Vanalinnapäevad on väga toredad, sest siis haistab linnas palju huvitavaid lõhnu. Vanalinna kassid kipuvad vahel ülbitsema, ent tõelised koerad ei tee neist väljagi, sest nende soontes voolab ehtne siniveri. Auh, auh, auh! *Perkele!*

«Mis vanalinnapäevad!» käratas **TÄHTIS MEES**, lõi valge limu ukse kinni ja sõitis minema. Head teed tal minna!

Juubelihõngulised vanalinnapäevad

Tiina Mägi

Enamasti on olnud nii, et külm ja vihm kolitavad ainult vanalinnapäevade esimest päeva, tänavu aga otsustas ilmataat millegipärast, et võtab oma võimusesse ka laupäeva. Tore oli tõdeda, et sellele vaatamata jäi vanalinnapäevade n-ö pärisosa vankumatuks ning vanema ja uuema aja meistrikojad ning ekskursioonid ei jäänud ära. Kogesin ka ise paar tundi külmast lõdisedes ja sinihuulelisi huvilisi linna peal tiirutades, et kes tunneb asja vastu tõelist huvi, saab kõigest üle. Müügitelidel on asjas teine suhe.

Mis tegi erilist rõõmu? See, et linna peal ringikõndijate huvi ei vähene. Kodulinna maja korraldatud kümnel ekskursiooniks nimetatud tutvumiskäigul oli rahvast murdu – kuni viimase öö kummitustekäiguni välja. Tornide väljakul polnud kõigil huvilistel isegi võimalik nii palju ehtesepa mängimist ja arheoloogiat teha, kui oleks tahtnud – juhendajatel jäi aega ainult higi pühkida ja uued asjad kiiresti valmis panna. Katse-line Eppingi torni elustamine värkstoaga, kus tegutsemas meistrid, sellid, õpipoisid, oli nende päevade üks ehteid. Õnneks jääb osasaamise võimalus kehtima suve lõpuni.

Suuri selgitamisi nõudnud tegijate tõdemus, et vanalinnapäevade tõsisem ja huvitavam osa peab lisaks Raekoja platsile ja selle lähiümb-

rusele jõudma hoovikestesse, sopikestesse, tänavanurkadele ja paljudesse muudesse kohtadesse, hakkab ehk pikapeale ka tõsisemat aktseпти saama.

Mis tegi muret? Mäletan aegu, mil vanalinnapäevade ajal piirati autode sissesõitu, ja tänavu tundsin selle järele taas vajadust. Kole oli vaadata, kuidas ilma igasuguste süümeepinadeta sõideti laulvatest ja tantsivatest lastest peaaegu et üle, täiskasvanutest rääkimata. Kahjuks kestab meil veel aeg, kus osa rahvast arvab, et auto on eneseväärikuse mark. Teine suur mure on ehitajad. Muidugi on tehnika tellimine objektile kallis lõbu ja selle kasutamist tahetakse muuta võimalikult ökonoomseks.

Vanalinnapäevad ei toimu aga eelmise õhtu otsustuste korral, need on ette teada ja iga vähegi arukas töökorraldaja saaks graafiku kokku panna neid arvestades. Pole just meeldiv kuulata kena muusikat liivapritsi undamise saatel. Kuni puudub üldise mõtlemise ja mõtestamise kultuur, peab vist veel kasutama keelamis-metoodikat – st välja andma lubatud-keelatud korraldusi.

Vanalinnapäevade ajal on inimesed (need, kes huviga tulevad pakutavast osa saama) tavaliselt rõõmsad ja isegi paremad kui tavaliselt. Nii ka tänavu. Südametegi sooviks paljude, paljude rõõmsate inimeste tänu. Olge siinjuures südamest vastu tänatud!

PEETER LANGOVITS

Kesklinna valitsus õnnitleb kõiki 2006. aasta koolilõpetajaid!

Tuult tiibadesse!

Halduskogus

Tallinna Kesklinna Halduskogu **13.06.06** koosolekul olid päevakorras järgnevad linnaplaneerimise teemad:

1. Ravi tn 13 kinnistu detailplaneeringu eskiislahendus
2. Narva mnt, F. R. Kreutzwaldi tn ja Raua tn vahelise maa-ala detailplaneeringu eskiislahendus
3. Tartu mnt 50 krundi ja lähiala detailplaneeringu eskiislahendus
4. Hobujaama tn 12 ja 14 kinnistute ning lähiala detailplaneeringu eskiislahendus
5. Magasini tn 29 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu eskiislahendus
6. Veerenni tn 40 krundi detailplaneeringu eskiislahendus
7. J. Kappeli tn 10, 10a, 10b ja Lubja tn 9a kinnistute detailplaneeringu eskiislahendus
8. Luha tn 18 ja 20 kinnistute detailplaneeringu eskiislahendus
9. Tuukri tn 1, 1a, 1b kruntide ning lähiala detailplaneering
10. Pärnu mnt 137 / Saku tn 2 / Kohila tn 1 kinnistu detailplaneeringu eskiislahendus

Planeeringutest

Toimunud planeeringute avalikud väljapanekud
Ajavahemikus **15.05.- 29.05.2006** oli Tallinna Kesklinna Valitsuses avalikul väljapanekul **Paadi tn 1, Ahteri tn 3 ja Laeva tn 4 / Paadi tn 3 kinnistute detailplaneering**. Detailplaneeringu eesmärgiks on 2,1 ha suurusel maa-ala kolme krundi kavandamine ja ehitusõiguse määramine kuni 7-korruselise majutus-, teenindus- ja spordihoone ehitamiseks. Detailplaneeringu koostaja on K-Projekt AS, tellija Tallinna Linnaplaneerimise Amet. Detailplaneeringuga sai ülnimetatud ajavahemikus tutvuda Tallinna Kesklinna Valitsuses Nunne tn 18 hoovimajas ja Vabaduse väljak 7 info- ja saalis I korrusel. Kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud. Detailplaneering esitatakse kehtestamiseks.

Uued avalikud väljapanekud

Tallinna Kesklinna Valitsuses on ajavahemikus **07.06.2006-21.06.2006** avalikul väljapanekul järgnevad detailplaneeringud:

Pärnu mnt 141 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneering on vastu võetud Tallinna Linnavalitsuse 24. mai 2006 korraldusega. Planeeringuga on kavandatud kesklinnas asuvale 3,8 ha suurusel planeeritavale maa-ala kolm krunti, määratud ehitusõigus kuni 14-korruselise äri- ja büroohoone ja parkimishoone ning äripindadega parkimishoone ehitamiseks ja automaat-tankla rajamiseks. Muudetakse ka Tallinna Linnavalitsuse 21. detsembri 2005 korraldusega nr 2522-k

algatatud Pärnu mnt 141 kinnistu ja lähiala detailplaneeringu planeeritava maa-ala piire ja suurendatakse maa-ala suurus 3,1 hektarilt 3,8 hektarini. Planeeringu koostaja on AS K-Projekt ja tellija AS Merko Ehitus.

Toom-Kuninga tn 15, 17, 17a, 19 ja Suur-Ameerika tn 3a, 3b, 3c kruntide detailplaneeringu avalik väljapanek. Planeeringuga on kavandatud kesklinnas asuvale 0,5 ha suurusel planeeritavale maa-ala olemasolevate kruntide liitmise teel üks krunt ja määratud ehitusõigus kuni 8-korruselise eluruumidega ärihoone ehitamiseks. Planeeringu koostaja on AS K-Projekt, tellija OÜ Koger Kinnisvara.

Detailplaneeringutega saab ülnimetatud ajavahemikus tutvuda Tallinna Kesklinna Valitsuses Nunne tn 18 hoovimajas, toas nr 32 esmaspäeviti 9.00-18.00, teisipäevast neljapäevani 9.00-17.00 ja reedeti 9.00-16.00. Linnaosale on esitatud projekte illustreerivad maketid. Planeeringu põhijoonis on välja pandud Tallinna Kesklinna Valitsuse info- ja saalis I korrusel. Kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid ei laekunud. Detailplaneering esitatakse kehtestamiseks.

Planeeringute eskiislahendused

J. Köleri tn 10 kinnistu detailplaneeringu eskiislahendusega sai tutvuda 12.06.-14.06.2006 Tallinna Kesklinna Valitsuses. Detailplaneeringu eesmärgiks on kinnistule täiendava ehitusõiguse määramine kuni 3-korruselise korterelamu ehitamiseks ja olemasoleva tänavaäärse elamu rekonstrueerimiseks. Täiendavalt antakse parkimise, haljastuse, heakorra ja tehnovõrkude lahendus. Planeeringu tellija on J. Herodes ja koostaja Projektgrupp Rosenberg OÜ. Detailplaneeringu eskiislahendust tutvustav avalik arutelu toimub **16. juunil 2006 kell 12.00** Tallinna Kesklinna Valitsuse saalis Nunne tn 18. Info telefonil 6 457 217 või 6457245.

Avaliku väljapaneku järgsetest aruteludest

1. Tallinna Kesklinna Valitsus avalikustas ajavahemikus 08.05.2006-22.05.2006 Wismari tn 24 kinnistu detailplaneeringu. Väljapaneku vältel laekus üks ettepanekuid sisaldav pöördumine töö tellijalt. Ettepanekud otsustati Tallinna Linnaplaneerimise Ameti poolt arvesse võtta ning 05.06.2006 kell 14.00 läbi viidud avaliku väljapaneku tulemusi tutvustava arutelu ajaks oli projekteerija tööse vajalikud täiendused sisse viinud. Täiendatud lahendus rahuldab tellijaid, detailplaneering esitatakse kehtestamiseks.

2. Tallinna Kesklinna Valitsus avalikustas ajavahemikus 08.05-22.05.2006 Roopa tn 4 kinnistu detailplaneeringu. Nimetatud ajavahemikus tutvus Tallinna Kesklinna Valitsuses detailplaneeringuga kaks inimest. Naaberkiinnistu Roopa tn 2a elanikelt laekus üks kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid sisaldav pöördumine. Väljapaneku tulemusi tutvustav arutelu toimus 12. juunil 2006 kell 14.00 Tallinna Kesklinna Valitsuses.

Tallinna Kesklinna valitsus müüb kirjalikul enampakkumisel Tallinna Kesklinna valitsusele kuuluvad sõidua autod:

Honda Accord 2.0i, ehitusaasta 1996, must, alghinnaga 40 000 krooni;
Honda Accord 2.0i, ehitusaasta 1993, roheline, alghinnaga 25 000 krooni;
Toyota Carina E 2.0 GLL, ehitusaasta 1994, sinine, alghinnaga 30 000 krooni;
Citroën Berlingo 1.8i, ehitusaasta 1998, hall, alghinnaga 20 000 krooni;

Pakkumised tuleb esitada kinnises ümbrikus märkega «Enampakkumine» aadressil Nunne 18 Tallinn 15058 Tallinna Kesklinna valitsus. Pakkumised peavad olema jõudnud Tallinna Kesklinna valitsusse hiljemalt 18. juuli 2006. aastal kell 12.00. Pakkumiste avamine toimub 18. juulil 2006 kell 12.10 Tallinna Kesklinna valitsuse saalis (Nunne 18). Enampakkumisel osaleja peab enne pakumise tegemist maksma Tallinna Kesklinna valitsuse arvele 1000208001008 SEB Eesti Ühispank tagatisraha, mille suurus on 10% enampakkumise alghinnast.

Pakkumine peab sisaldama järgmisi andmeid:

- füüsilise isiku puhul pakkuja nimi, isikukood, elukoht;
- juriidilise isiku puhul juriidilise isiku nimi, registri number, aadress;
- dokument tagatisraha tasumise kohta;
- sõnadega ja numbritega kirjutatud arvuline pakkumissumma (iga auto kohta eraldi);
- pakkumise tegemise kuupäev, pakkumise esitaja allkiri, juriidilise ja füüsilise isiku esindaja puhul volikiri

Pakkumiste avamine toimub nende esitamise järjekorras. Ostu-müügileping tuleb sõlmida ühe kuu jooksul pärast enampakkumise tulemuste kinnitamist, vastasel korral pakkumise tulemus tühistatakse ja korraldatakse uus pakkumine. Võitja sissemakstud tagatisraha ei tagastata.

Müüdava varaga saab tutvuda tööpäeviti eelneval kokkuleppel tel 50 24842.

Tallinna Linnavalitsuse 1. veebruari 2006 korraldusega nr 205-k on **aktsiaseltsile Cleanaway** antud kolmeks aastaks korraldatud jäätmeveo ainuõigus Tallinna linnas jäätmeveo piirkonnas nr. 16, VANALINN. Ainuõigus jõustub **1. juuli 2006**
Vanalinna piirkonna jäätmevaldajatel on võimalik aktsiaselts Cleanawayga sõlmida jäätmekäitluslepingut Kesklinna Valitsuses, Nunne tn 18, järgmistel aegadel:

19.06	15.00 - 17.00
26.06	15.00 - 17.00
29.06	10.00 - 12.00
03.07	15.00 - 17.00

Tallinna Kesklinna valitsus tänab vanalinnapäevade 2006 sponsoreid

XXV Tallinna
Vanalinna Päevade
peakorraldaja

Ametlikud meediapartnerid:

Postimees

Suursponsorid:

FIFAA

TALLINK

RESTOR

Toetajad:

Maaaleht

KLIKO OHUTUSE

linnaleht

SEIB

EESTI ÜHISPANK

KIRJASTUS Revelax

POLARIA

R.T.S. grupp

Ametlikud toitlustajad:

ST. PATRICK'S
celebrating friendship

Aadressid: Kolumbus Krisostomus - Viru 24 / Maikrahv - Raekoja plats 8 / H.H. Rüütel - Rüütli 4 / St. Patrick's - Vana-Posti 7 / Turg - Mündi 3 / Troika - Raekoja plats 18

Birgitta festival 2006: tango-ooper ja Siberi vangilaager

Heili Vaus-Tamm

Birgitta festival tuleb publiku ette oma teatraalsuse ja ajaloolisusega.

Festival pakub mitmest aspektist ainulaadset atmosfääri. Kloostrimüürid kannavad endas seda ajalugu, religiooni ja inimliku kannatuse mõõdet, mis sinna aastasade vältel ladestunud, ja annavad sellega laval toimuvale määratlust palju juurde.

Festivali tingimuseks on tugevalt läbilavastatud teosed. Nii et teatrielamus on nii ooperite kui ka lavastatud kontsertide puhul kindlustatud. Peeter Volkonski lavastus ladina-ameerika naise sotsiaalsest tegelikkusest on müstilne, kirglik ja irreaalne. Tuntud tango-helilooja Astor Piazzolla *opera*'s «Maria de Buenos Aires» muutuvad Pirit kloostri müürid Buenos Airese tänavateks. Laval pannakse nukk osadest kokku, siis see elustub näitlejaks, näitleja muutub varjuks, vari saab lunastuse läbi loa sünnitada. Siin on, mida vaadata. Ja samas igatsevale ning kirglikule muusikale kaasa elada. Meespeaosas vapustav näitleja, ladina-ameerika päritolu Daniel Bonilla-Torres, kes selle ooperi juba maailma suurtel lavadel kuulsaks mänginud.

Põnevad on ka uue ooperisuuna võtmefiguuri 37-aastase Dmitri Bertmani lavastused 20. sajandi ühele suurimale ooperile, Šostakoviči «Mtsenski maakonna lady Macbethile» ja Mozarti ooperile «Tituse halastus». Esimeses ooperis on tõelise Siberi sunnitoolaagri kõrval laval tähtsam hinge sunnito. «Tegime lavastuse hinge sunnitoost – inimpsüühikast ekstreemse kire ja armastuse seisundis,» ütleb Bertman ise. Ja Šostakoviči sügav ning groteskne muusika annab või-

- **11. ja 12. augustil kell 21**
A. PIAZZOLLA tango-ooper «MARIA DE BUENOS AIRES»
- **15. augustil kell 21**
W. A. MOZART ooper «LA CLEMENZA DI TITO» («TITUSE HALASTUS»)
- **17. augustil kell 21**
D. ŠOSTAKOVIČ ooper «MTSENSKI MAAKONNA LADY MACBETH»
- **18. augustil kell 21**
C. ORFF «CARMINA BURANA»
- **19. augustil kell 21**
G. VERDI «REQUIEM»
- **20. augustil kell 21**
TUULATUD THULE

maluse nii rock-kontserdi laadseks stseeniks kui lahtiseks traagikaks. Uskumatu on fakt, et Bertman tahab teha selliseid lavatusi, mis oleks põnevusega jälgitavad ka neile, kes muidu ooperis ei käi. Ta peab ooperit tuleviku kunstiks, mis hakkab võistleva video ja internetiga. Samas pole lavastuslikud võtted kunagi välised ja pelgalt šokeerivad, vaid alati tingitud sügavast sisemisest analüüsist.

Festivali tunnuseks on ka koreograafiliselt lavastatud vokaal-sümfooniilised suurvormid: elunautimist ülistavad kesk-aegsed laulud Orffi «Carmina Buranas» ja sügav psühholoogiline analüüs Verdi «Reekviemis».

Et me tunneme huvi mitte ainult võõraste, vaid ka oma ajaloo vastu, näitab Eesti taasiseseisvumise 15. aastapäevale pühendatud kontsert Ultima Thulelt, Tõnis Mägil ja Tallinna Kammerorkestrilt koos videomeenutustega.

SOOVID LUGEDA, veel rohkem lugeda?

Kirjastuse
Tänapäev sarjas
„Punane raamat”
on ilmunud
uus raamat

Mark Twain
“ELU MISSISSIPIL”

Ostjale kaasa TASUTA Postimees Extra 3 kuu tellimus

Raamatukauplustest Apollo ja Rahva Raamat saate väärtteosega kaasa
Postimees Extra 3 kuu tasuta tellimuse kupongi.

Tallinnas: Apollo Raamatumaja Viru 23 • Apollo Raamatud Kristiine keskuses Endla 45
Rahva Raamat Viru Keskuse III korrusel Viru väljak 4 • Rahva Raamat Pärnu mnt 10

Tartus: Apollo Raamatud Tartu Kaubamajas Riia 1 • Apollo Raamatud Ülikooli 1

Pärnus: Apollo Raamatud Rüütli 41

www.apollo.ee, www.rahvaraamat.ee

Lugemisrõõmu nädalateks!

 TÄNAPÄEV

Postimees
extra

SOOVITE MÜÜA VÕI ÜÜRILE ANDA KORTERIT KESKLINNAS?

Pikaajalised kesklinna piirkonnaga seotud kogemused aitavad meil leida just Teile kõige paremini sobiva lahenduse.

Elari Tamm
51 01 134

elari.tamm@uusmaa.ee

Martin Õunap
50 35 630

martin.ounap@uusmaa.ee

Eve Kaunis
50 31 898

eve.kaunis@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

www.uusmaa.ee

VALI MIND

RÄÄGIME
KINNISVARAST!

Kristina Kopõltsova
66 84 700
50 54 401

OST MÜÜK ÜÜR HINDAMINE

1Partner
KINNISVARA

Kiireimad
uudised
alati
Sinu mobiilis!

wap.postimees.ee on teenus,
mille abil saad alati
lugeda postimees.ee
uudiseid oma mobiiltelefonist.

Täpsem info leiad internetist
aadressil www.postimees.ee/wap

wap.postimees.ee

Gildi
www.gildi.ee
tel 648 5833 e-post: info@gildi.ee Raua tn 41, Tallinn

Lastekodu tn 39
Hind: 1 300 000.-
Üp: 40 m²
5/2, 2 tuba, Bussijaama
vastas, värskest remonditud
2-toal korter. Toad
lähikäidavad, köök eraldi.
Duchiruum + wc plaaditud,
põrandaküte. ID 8360

Juhan Kunderi tn
Hind: 1 420 000.-
Üp: 41 m²
4/3, 2 tuba, Kadrioru ja
Kesklinna piiril remonditud
korter telliskivimajas,
muudetud planeering, oma
keldriboks, parkimine
hoovis. Objekti ID 7815

Paide tänaval
Hind: 890 000.-
Üp: 30 m²
3/1, 1 tuba, Pärnu mnt
viadukti lähedal, Äripäeva
hoone taga, eestiaegses
kivimajas remonditud korter.
Köök ja tuba eraldi, duch ja
wc koos. Objekti ID 8362

Sinu konsultant Kesklinnas: **Eha Krausberg**, tel 56 696 621, eha@gildi.ee
Otsid uut kodu .. Plaanid müüa oma kinnisvara .. või mõtiskled
hinna üle Koos leiame parimad lahendused!

**MÜÜA MILJÖÖVÄÄRTUSLIK
KATUSEKORTER KESKLINNAS**

Tallinn, Peeter Süda tn 14
Hind: 3 000 000 kr Üldpind: 94 m²
4 tuba, üldpinnale lisandub rõdu
9.3 m², restaureeritav palkmaja
väga heas asukohas.
Lisainfo meie kodulehel: www.gildi.ee
Müügiinfo: **OLMER ÕIGUS**
GSM 56 560 460, olmer@gildi.ee

Ostame ja restaureerime vanu remonti vajavaid korterelamuid.
Aitame maju ka renoveerida, ehitame välja keldri- ja
katusekorruseid. Juriidilised ja ehitusalased konsultatsioonid.
Kontakt: **Peeter Luik**, GSM 523 2431, peeter@gildi.ee

BPE KINNISVARAEKSPERT
BALTIC PROPERTY EXPERT

Sinu kinnisvara eksperdid
kesklinnas -
ost, müük, üür

Liia Kaldoja

elamispindade maakler
626 4256 • 520 1121
liia.kaldoja@bpe.ee

Toomas Veskimäe

äripindade maakler
626 4263 • 56 697 949
toomas.veskimae@bpe.ee

www.bpe.ee

*Aita lapsi, kes on õnnetu
juhuse läbi kaotanud
liikumisvõime.*

Helista **Elioni annetus-
telefonil**

900 7777

Ühe kõne hind 35 krooni.

Õhtune kava paigas?

Üle 50 telekava ühe kliki kaugusel

tv.postimees.ee

**AITA
ALUSTADA ELU!**

Sinu abi läheb vaja **KARDIOTOKOGRAAFI** ostmiseks,
mille abil saab infot lapse tervise kohta emaülas.

Helistamine võimalik kõikidest operaatorvõrkudest:

900 6000 annetad 25 krooni
900 6100 annetad 100 krooni

Numbrid võimaldas:

ÕIGEAEGNE ABI PÄASTAB LAPSE ELU